

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 21 (1)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 15.JUNA 1925.

PATENTNI SPIS BROJ 2930.

Siemens & Halske A. G., Berlin — Beč.

Elektrodinamički telefon

Prijava od 30 januara 1924.

Važi od 1 maja 1924.

Predlagano je već da se elektrodinački telefoni tako grade, da sama membrana obrazuje strujom proticani provodnik a koja je razapeta između oba pola magneta Uticajem magnetnog polja membrana oscilira.

Takva uređenja pak imaju velike nezgode, tako da njihova tehnička upotreba nije bila moguća do sad, naročito stoga, što membrana ne odgovara uslovima, koji joj se postavljaju a i celokupni raspored ne odgovara cilju.

Pronalazak se tiče elektrodinamičkog telefona ove vrste, koji je dorastao svima zahtevima iz prakse. Naročito se postigne potpuno prirodna reprodukcija boja glasa čovičijeg gasova.

Membrana, koja se sastoji iz vrlo finog metalnog lista na pr. aluminiuma, raspoređena ne tako, da se ugiba sa laganim zatezanjem, — tako da skoro celom svojom veličinom dopušta oscilacije sa velikim, prilično jednakim amplitudama. Ovo se pre svega postigne time što membrana ima veliku elastičnost u obliku, na pr. zbog poprečnog nabijanja i naknadnog ispravljanja pri zatezaju. Membrana se, što je korisno, vodi preko zaokrugljenih čoškova listovnih opruga, koji se mogu regulisati. Težina membrane bira se od prilike da je teška kao vazdušna masa koja oscilira. Podesno ograničavanje vazdušnog prostora može se vršiti na primer pomoću levkastih zvučnih vodila. Da bi se omogućilo lako menjanje membrane, rasporedjuje se isti na jednom naročitom, prven-

stveno klinastom nosolu, čime se omogućava i vrlo zgodno dovodenje struje.

Radi dobijanja veće jačine glasa mogu se i više membra rasporediti jedna iza druge u magnetnom polju, koje su vezane na red, paralelno ili u grupama paralelno i na red. Prema njihovom uzajamnom odstojanju može se unapred proračunati oscilirajući vazdušni prostor ograničiti.

U ovom se slučaju mogu šuštanja u mreži, koja smetaju, ukloniti lako na taj način, što se provodnici dovode membra u zamkama, tako da u njima usled elektromagnetskog polja postaju struje iste jačine ali suprotnog pravca.

U izvesnim slučajevima, naročito zbog uštete u prostoru, preporučuje se, u cilju dobijanja većih jačina glasova da se upotrebni, umesto više membra, jedna jedina koja je u cikcak umotana oko magnetskih polova.

Ako telefon treba samo na jednu stranu dejstvovati, onda se druga strana membrane, što je korisno, zatvara šupljim prostorom koji se podešava i koji guši zvuk. U slikama su šematički prestavljeni primeri izvodjenja.

Slika 1) pokazuje oblik izvodjenja telefona prema pronalasku i to u izgledu ozgo, sl. 2 u izgledu sa strane i sl. 3 presek po liniji A-B iz sl. 2; sl. 4 pokazuje pojedinosti ležišta membrane; sl. 5 raspored na red vezanih membrana; sl. 6 raspored membrane na jednom naročitom nosaču; sl. 7 membranu, koja je vodenja cik-cak. Sl. 8 pokazuje raspored jednog zvučnog levkastog vodila u iz-

Din. 20

gledu ozgo a u sl. 9 prestavljen je telefon u vertikalnom uzdužnom preseku, čija je membrana prema jednoj strani ogradjena šupljim prostorom, koji prigušava zvuk, dok je na drugoj strani postavljen jedan levak za zvuk.

U slikama 1—3 membrana a od aluminiuma načinjena u obliku pravolinijskih pantlikarnabranata je i poprečno utvrđena je na svakoj ivici sa izvesnim lakinim zatezanjem između izolacionog dela b i kontakta c . Za utvrđivanje služi zavrtač d , koji sa svojim pritiskom krajevima pritsika na komad kontaktakta c . Zavrstan leži u tulcu f oblika T , koji čak ulazi u žljebove g ležišta i oblika U , u kojem su rasporedjeni krajevi membrane.

Elektromagnet k ima prvenstveno jedan četvrtasto načinjen jaram l sa aksialno rasporedjenim polovima m , na kojima leže strujom proticani kalemi (kanure), ako se upotrebjava elektromagnet. Može se upotrebiti i trajan magnet. Membrana a dovodi se govorno struji preko kontakta c , za koji se vezuje linija.

Membrani se može dati lako zatezanje u njenom uzdužnom pravcu, kao što je prestavljen u sl. 4. Između polova magneta provedena membrana a ide preko zaokrugljenih krajeva lisnatih opruga x , koje se pomoću zavrtanja y mogu istisnuti van u cilju zatezanja membrane. Poslednja se učvršćuje između ležišta t i komada u pomoću zavrnja z .

U mesto jedne membrane mogu se i više predvideti; u sl. 5 prestavljen je jedan raspored šematički sa dvema membranama koje su na red vezane, pri čem se stvaraju zamke, na koje elektromagnetsko polje utiče tako, da se oba uticaja uzajamno potiru. U sl. 5 označavaju a_1 i a_2 na red vezane membrane. Linija ide 3 , 4 , a_2 , 5 , 6 , a_1 , 7 . Prema tome postoje uvek zamke u elektromagnetskom polju, a u zamkama proizvedene struje potiru se.

U sl. 6 prestavljen je raspored membrana na jednom naročitom nosaču. Na polovicu m magneta k postavljene su klinaste polne poluge m_1 i m_2 . Između polnih poluga utvrđen je nosač membrane, i na membrani a pomoću zavrtanja d_1 i d_2 , koji što je bolje, imaju uvodne žljebove Nosač u , koji se sastoji iz od izolacionih slojeva b_1 i b_2 načinjenih delova w_1 i w_2 , ima u sredini otvor iznad koga je razapeta membrana a . Magnetno jezgro ima električno izolovano mesto za prekid, tako da se naizmenična struja pomoću dovoda v_1 i v_2 može preko pola m , polne poluge m_1 i m_2 i dela w_1 i w_2 dovesti membrane v . U cilju poboljšanja kontakta, snabdevaju se površine membranskog nosača, koje dodiruju polne poluge, sa dobro izolirajućom

metalnom prevlakom, koja se na pr. sastoji iz bakra srebra i. t. d.

Upotreba membrane na naročitom nosaču primenljiva je za svaku membranu, naročito za takve koje su rasporedjene u cik — cak kao što je to u sl. 7 prestavljen.

Na jednom magnetnom polju načinjen je jedan mali šip q na kome se navlači tanki kotur r . Na ovom koturu postavljena su gore i dole oba kraja u_1 i u_2 radi zatezanja snopica i klinaca, koji se sastoji iz nemagnetskog materijala, na pr. od mesinga sa prevlakom šel — laka ili emalja, da bi se izolirali snopici postavljeni oko kočića.

Da bi se omogućilo lako uklještavanje trome (listića) preporučuje se da se klinci i odgovarajuće rupe snabdu zavojcima i da se klinči tek po uklještavanju trake u koturu zategnu.

U određenom trenutku za vreme govora list će izvoditi kretanje na pr. ono označeno strelicom. U prostorima I sabiva se vazduh a u prostoru II razređuje, kao što je to naznačeno strelicama. Dakle sa obe strane idu zvučni talasi koji imaju razliku u fazi 180° .

Sl. 8 pokazuje raspored levkastih vodila za zvuk u izgledu ozgo U sl. 9 prestavljen je osim toga raspored na jednoj strani šupljeg prostora za regulisanje zvuka u vertikalnom uzdužnom preseku,

Membrana a je rasporedjena između polova m jednog elektromagneta k . Na polovima se nalaze kanure p . Medjuprostor između ivice membrane i polova bira se obično manji od polovine membranske širine. Membrana je rasporedjena između delova i_1 do i_4 i doboja lisnate opruge x , kao kod vagonskih opruga, koje su pomoću zavrtanja Z utvrđene na delovima i_3 i i_4 , kroz koje se mogu zavrtiti y istisnuti napolje. Na delovima i_1 i i_2 utvrđjem je pomoću zavrtinja o levasti deo h , koji je na pr. načinjen od aluminijskog lima prevučenog lakovom. Na jednoj strani membrane utvrđen je šuplji prostor i pomoću zavrtinja d_1 na delove i_3 i i_4 , koji je opaćen materijalom koji prigušava zvuk na pr. filcom šuplji prostor može u danom slučaju biti takav da se može podešavati.

Po sebi se razume utvrđivanje levka može se i drugačije izabrati, na pr. naročitim nosačima. Glavno je da isti leži hermetički uz membranu, da po mogućству sva oscilaciona energija membrane biva primljena od iste, a da ona ne smeta oscilacijama ili pak ne izaziva kakve druge kvarove.

Za audione, koji trebaju biti aktivni na obe strane, potrebno je da se na obe strane postavi po jedan levak za vodenje zvukova.

Ako postoji bojazan od interferencije, onda se biraju levci različitih dimenzija.

PATENTNI ZAHTEVI:

1) Elektrodinamički telefon, sa strujom proticanom membranom, naznačen time, što membrana leži tako sa svojim laganim zatezanjem da ona omogućava skoro na celoj svojoj površini oscilacije sa velikom približno jednakom amplitudom,

2) Elektrodinamički telefon, po zahtevu 1) naznačen time što membrana ima veliki elastičitet deformacije.

3) Elektrodinamički telefon, po zahtevu 1) i 2), naznačen time, što se membrana vodi preko zaokrugljenih čoškova lisnatih opruga koje se mogu podešavati, tako da ove opruge pri oscilaciji membrane u stvari stoje mirno.

4) Elektrodinamički telefon, po zahtevu 1 — 3, naznačen time, što je membrana raspoređena na jednom klinastom nosaču, koji je postavljen izmedju polnih papuča tako da se lako može promeniti.

5) Elektrodinamički telefon, po zahtevu 4), naznačen time, što se nosač membrane sastoji iz metala i što je električki izolacijom izdeljen, dok istovremeno magnetsko jezgro ima električno izolovano prekidno mesto, tako

da se naizmenična struja, koja protiče kroz membranu može na dva proizvoljna mesta vezati za oba pola, polne papuče ili delova za nošenje membrane

6) Elektrodinamički telefon, po zahtevu 1 — 5 naznačen takvom dimenzijom membrane i njene okoline, da težina oscilirajuće vazdušne mase budu približno jednaka težini membrane.

7) Elektrodinamički telefon, po zahtevu 1 — 6, naznačen time, što su više membrane vezane na red ili paralelno ili grupama u na red

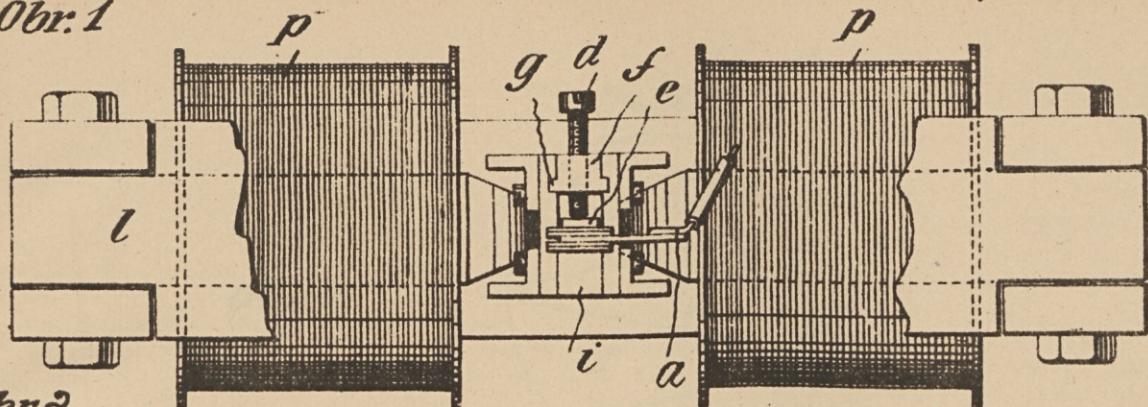
8) Elektrodinamički telefon, po zahtevu 7) naznačen time, što su provodne žice, vodjene memaranama na zamku tako da se u njima indukuju kroz elektromagnetno polje struje iste jačine ali suprotnog pravca.

9) Elektrodinamički telefon po zahtevu 8, naznačen time, što se membrana oko polja vodi u cik — cak.

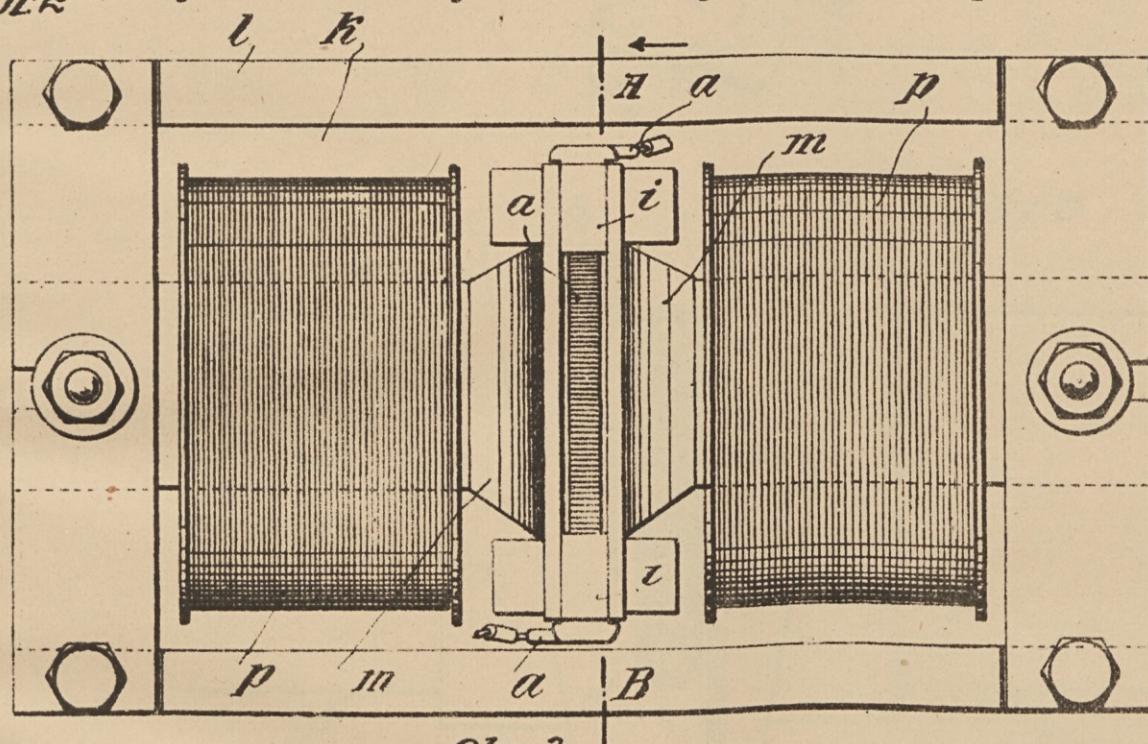
10) Elektrodinamički telefon, po zahtevu 1 — 9, naznačen time, što su na jednu ili drugu stranu membrane rasporedjeni levkasti vodioci za zvuk.

11) Elektrodinamički telefon, po zahtevu 1 — 10 naznačen time, što je membrana s jedne strane odvojena šupljim prostorom,

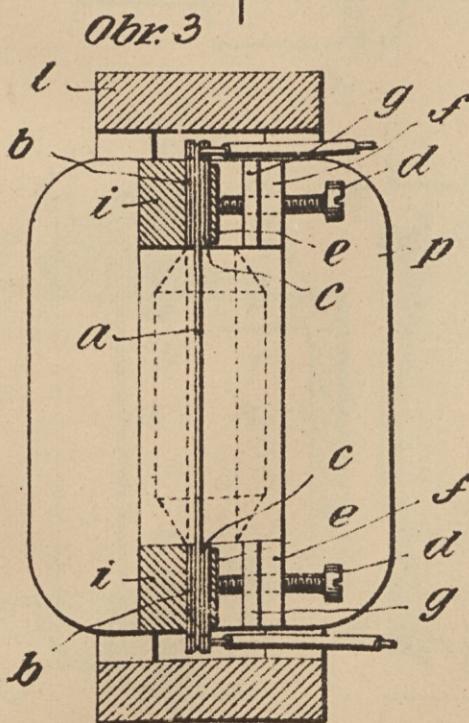
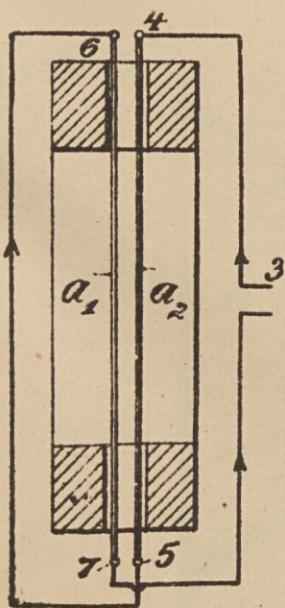
Obr. 1

Obr. 2

Obr. 5

Obr. 4

